

Klantcase

DataBootcamp

Provincie Noord-Brabant

In het kort

De aanleiding

Binnen het programma Water & Bodem van de provincie Noord-Brabant was er behoefte aan meer datagedreven werken. Medewerkers misten een gedeelde taal en basiskennis, wat leidde tot inefficiëntie en miscommunicatie.

Het doel

Een gedeelde basiskennis en vaardigheden ontwikkelen rondom datagedreven werken, zodat medewerkers een gezamenlijke taal hanteren en data beter benutten in hun werkprocessen.

De oplossing

Een op maat gemaakt leertraject, ontwikkeld in co-creatie met de provincie. De training combineerde inhoudelijke kennis over datagedreven werken met praktijkgerichte toepassingen, afgestemd op zowel beleidsteams als realisatieteams.

Het resultaat

- Meer medewerkers voelen zich comfortabel met datatools en -technieken
- Verbeterde samenwerking tussen afdelingen
- Efficiëntere werkprocessen door een gedeelde data taal en uniforme definities
- Strategische input voor langetermijnstrategie en verdere ontwikkeling van datagedreven werken binnen de provincie.

De opdracht

Binnen het programma Water & Bodem van de provincie Noord-Brabant was er een behoefte om datagedreven werken beter te integreren in de dagelijkse processen. Tijdens de inleidende gesprekken en vervolgens werksessies werd het 'probleem' en de bijbehorende behoefte helder: medewerkers hadden in de breedte een beperkte basiskennis van datagedreven werken, wat leidde tot inefficiënties en een gebrek aan gedeelde (data)taal en werkwijze.

De doelgroep was gemêleerd, maar iedereen was werkzaam binnen het programma Water & Bodem in de beleidsteams of in de realisatieteams. Sommigen werken er al best wat met data en op een datagedreven manier, terwijl anderen datagedreven werken (misschien wel bewust) wat op afstand houden.

De opdracht: ontwerp (samen met de provincie Noord-Brabant) een leerlijn Datagedreven Werken voor het programma (afdeling) Water & Bodem. Leg daarbij de nadruk op een gemeenschappelijke basis, en differentieer vervolgens naar de twee gekenmerkte doelgroepen beleidsteams en realisatieteams.

Doelstelling

Met het projectteam van de provincie zijn wij op zoek gegaan naar de vraag achter de vraag. Door de tijd te nemen om te komen tot een helder en duidelijk doel, werd de richting die wij op moesten met dit traject duidelijk en begon de inhoud meer te leven.

Samen kwamen we tot het doel: realiseer gedeelde kennis en vaardigheden rond datagedreven werken binnen de organisatie zodat een gezamenlijke taal wordt gesproken en consistente definities worden gebruikt, wat verwarring en inefficiëntie vermindert. Zo bevorderen we een cultuur van datagedreven werken.

Werken naar een passend aanbod

Om de kennis en vaardigheden rondom datagedreven werken te versterken, hebben wij samen met de provincie Noord-Brabant een maatwerklertraject ontwikkeld. Het ontwerpen en uitvoeren van een succesvol leertraject vereist meer dan alleen inhoudelijke expertise. Wij hebben ervaren dat nauwe samenwerking met de opdrachtgever een cruciale factor is voor het creëren van impactvolle leerprogramma's. Deze gezamenlijke aanpak zorgt ervoor dat het leeraanbod niet alleen relevant is, maar ook aansluit bij de specifieke context en behoeften van de organisatie. Hieronder bespreken we waarom deze samenwerking zo effectief is en hoe deze bijdraagt aan het positioneren van interne teams, zoals een datateam.

Samen ontwerpen: een gedeeld vertrekpunt

Het betrekken van de opdrachtgever bij het ontwerpen van een leertraject biedt een aantal belangrijke voordelen. Ten eerste ontstaat er een gedeeld vertrekpunt waarin zowel inhoudelijke expertise (van onze kant) als specifieke kennis over de organisatie en haar processen (van de opdrachtgever) samenkomen. Dit leidt tot een leeraanbod dat aansluit en direct in de praktijk toepasbaar is. Bovendien creëert deze gezamenlijke aanpak, die dus ook deels vanuit de opdrachtgever zelf komt, draagvlak binnen de organisatie, wat essentieel is voor de implementatie en borging van de opgedane kennis en vaardigheden.

Ook in deze situatie hebben we dus gekozen voor een gezamenlijke aanpak. Samen met de provincie Noord-Brabant hebben wij de training opgezet, waarin zowel inhoudelijke thema's van onze kant als procesgerichte onderwerpen vanuit de provincie zijn verwerkt. Door deze samenwerking ontstond een integrale aanpak, waarbij de inhoudelijke boodschap van datagedreven werken (Van Dam Datapartners) perfect aansluit op de processen en organisatorische context van de provincie.

De training startte met een inleiding van een van de beleidsmedewerkers, die actief betrokken is geweest bij het opzetten van de training. Hierin werden de vijf doelstellingen van de diverse teams gepresenteerd en hoe deze slimmer konden worden behaald door te kiezen voor een datagedreven werkproces. Hierna volgde een interactief trainingsonderdeel van Van Dam Datapartners waarin het proces van datagedreven werken, de interpretatie van data en een inleiding tot data-ethiek vanuit het perspectief van provincie Noord-Brabant aan bod kwamen.

In een brownpaper sessie - de kern van de training - gingen deelnemers in groepen aan de slag om een datagedreven roadmap te ontwikkelen. De opdracht luidde om vanaf nu naar 2040 een plan uit te stippelen aan de hand van fictieve krantenkoppen (mijlpalen). Hoe bereik je zo'n mijlpaal, welke tussenstappen zijn daarvoor nodig, en welke rol spelen data in deze missie? Na deze sessie verzorgde de afdeling Data & Analyse van de provincie Noord-Brabant het vervolgonderdeel, waarin de aanpak vanuit de provincie centraal stond. Het team gaf uitleg over hoe datavragen binnen de provincie centraal worden opgepakt en hoe zij de afdeling Water & Bodem kunnen ondersteunen bij hun datavragen.

Samen uitvoeren: leren in de praktijk verankeren

Niet alleen het gezamenlijk ontwerpen van het leertraject is belangrijk, maar ook het samen geven van trainingen is van grote meerwaarde. Een actief bij de uitvoering betrokken opdrachtgever zorgt ervoor dat de inhoud van het programma nog meer toegespitst is op de dagelijkse praktijk en kan specifieke vragen van deelnemers gelijk beantwoorden. Dit maakt de training niet alleen herkenbaar en relevant, maar vergroot ook de betrokkenheid en het vertrouwen van de deelnemers.

In het traject met provincie Noord-Brabant hebben we dit principe in de praktijk gebracht. Naast de inhoudelijke modules die Van Dam Datapartners verzorgde, werden er ook onderdelen door medewerkers van provincie Noord-Brabant gegeven. Zo heeft bijvoorbeeld een beleidsmedewerker binnen Water & Bodem, medeverantwoordelijk voor monitoring binnen de afdeling, een introductie gegeven over deze training en de vertaling naar de afdeling Water & Bodem en bleven de trainers vanuit Van Dam Datapartners en vanuit de provincie Noord-Brabant tijdens de sessies constant met elkaar in contact om elkaar aan te vullen waar nodig. Dit zorgde ervoor dat de deelnemers niet alleen leerden over datagedreven werken, maar ook direct inzicht kregen in hoe dit binnen hun eigen organisatie toegepast kan worden. Een medewerker van het CIO-office heeft de visie van de provincie Noord-Brabant over data-ethiek kunnen overbrengen en tenslotte werd het datateam (DNA) van provincie Noord-Brabant ook duidelijk in positie gebracht als kennisdrager en aanspreekpunt binnen de organisatie.

In positie brengen van interne teams

Een bijkomend voordeel van deze samenwerking in het opstellen en uitvoeren van een trainingsprogramma is dat het interne datateam of vergelijkbare teams binnen de organisatie direct worden versterkt. Door deze teams actief te betrekken bij het ontwerp en de uitvoering van de trainingen, worden zij zichtbaar als experts binnen de organisatie. Dit vergroot niet alleen hun draagvlak, maar zorgt er ook voor dat zij na afloop van het traject in staat zijn om de kennis verder te verspreiden en te borgen.

Conclusie

Een succesvol leertraject vraagt om meer dan alleen goede inhoud; het is een samenspel van inhoudelijke, contextuele en organisatorische elementen. Door vanaf het begin intensief samen te werken met de opdrachtgever – zowel in het ontwerp als in de uitvoering – ontstaat een leeraanbod dat optimaal aansluit bij de behoeften en context van de organisatie.

Bovendien versterkt deze aanpak interne teams, zoals een datateam, door hen direct in positie te brengen. Deze aanpak met de provincie Noord-Brabant illustreert dit perfect: door dat alle belanghebbenden input leveren voor zowel de inhoud als in de uitvoering hebben we niet alleen een succesvol traject gerealiseerd, maar ook bijgedragen aan een duurzame verandering binnen de organisatie.

Om een leerinterventie succesvol te laten zijn is het in onze optiek echt nodig om dit in co-creatie met de opdrachtgever te doen. Door samen op te trekken, creëer je een aansprekend leeraanbod dat aansluit bij de praktijk en ervaring van de doelgroep.

Investering

Het opstellen van een co-creatie leertraject kost (aan de voorkant) meer tijd dan wanneer een organisatie enkel bestaande trainingen inkoop. Je hebt immers de juiste personen aan tafel nodig en het vraagt meer inzet, middelen en creativiteit van zowel de opdrachtgever als de opdrachtnemer. Wel hebben wij in alle jaren ervaren dat een goede samenwerking en afstemming echt een belangrijke voorwaarde is om succesvol te zijn en een 'spannend' onderwerp, zoals bijvoorbeeld datagedreven werken, te laten landen. De hogere investering aan de voorkant, betaalt zich aan de achterkant dus zeker terug in een duurzaam en bestendig resultaat.

Betrokkenen

Het projectteam bestond uit trainers van Van Dam Datapartners en interne stakeholders van de provincie Noord-Brabant. We werkten intensief samen met medewerkers van het programma Water & Bodem, maar ook met collega's van het CIO-office en andere relevante afdelingen. Trainers zoals Rik de Gier, Menno Kok en Sharona Jansen van Van Dam Datapartners en collega's van de provincie Noord-Brabant speelden een sleutelrol in de inhoudelijke uitvoering.

Inhoud van het trainingsprogramma

Wij hebben een tweedaags trainingsprogramma ontwikkeld met de volgende opzet:

Dag 1: Kick-off

Doel: Databewustzijn en enthousiasme voor datagedreven werken creëren.

Programma:

- Introducties, interactieve sessies, en praktijkgerichte opdrachten
- Thema's: basisprincipes van datagedreven werken, data binnen Water & Bodem, en data-ethiek.

Dag 2: Verdieping

Doelgroepen:

- Beleidsteams: focus op bewustwording, tooling en ethische vraagstukken
- Realisatieteams: focus op praktische toepassingen zoals datavisualisatie en dashboarding

Werkvormen:

- Interactieve sessies
- Carrouselvorm
- Praktijkopdrachten gekoppeld aan de werkpraktijk van de provincie

Feedback werd continu verzameld om het programma te optimaliseren.

Resultaten

Kwalitatieve resultaten

- Kennis: een praktische en gemeenschappelijke basis in datageletterdheid onder medewerkers
- Inzicht: beter begrip van de rol en werkwijze van de informatiecomponent binnen de provincie
- Taal: ontwikkeling van een gemeenschappelijke taal rondom datagedreven werken
- Praktijk: verbeterde datavisualisatie en storytelling binnen projecten
- Strategie: input voor de langetermijnstrategie en een ontwikkelplan voor de provincie

Kwantitatieve resultaten

- Deelname: gemiddeld 50 deelnemers per sessie, verspreid over twee doelgroepen
- Besparing: verhoogde efficiëntie in werkprocessen, met een tijdsbesparing door het gebruik van datagedreven inzichten
- Impact: een toename van 25% in het aantal medewerkers dat zich comfortabel voelt met datatools en technieken.

Wat levert deze aanpak op?

De gekozen aanpak heeft bijgedragen aan zowel directe als indirecte voordelen binnen de organisatie. Door medewerkers uit één programma maar wel uit verschillende teams en disciplines samen te brengen, is een gemeenschappelijk begrip ontstaan van datagedreven werken. Dit heeft geleid tot:

- Eenzelfde taal: als we het hebben over datagedreven werken en bijbehorende terminologie, bedoelen we hetzelfde, de deelnemers hanteren dezelfde definities
- Efficiëntie: minder tijd kwijt aan miscommunicatie door een gedeelde taal en uniforme definities binnen de organisatie
- Samenwerking: verbeterde samenwerking tussen afdelingen door een gezamenlijke aanpak in datagedreven projecten
- Kennisoverdracht: het programma stimuleert een cultuur van kennis delen, waarin medewerkers elkaar beter kunnen ondersteunen bij datagerelateerde uitdagingen.

Wat deze aanpak zo effectief maakt, is de combinatie van een zorgvuldig afgestemde inhoud en de samenwerking met interne stakeholders. Door nauw contact met het programma Water & Bodem, het CIO-office, en andere betrokken afdelingen, was het mogelijk om de training perfect af te stemmen op de specifieke behoeften van de provincie Noord-Brabant. Bovendien heeft de praktijkgerichte benadering met interactieve sessies en directe toepasbaarheid in de werkpraktijk ervoor gezorgd dat de geleerde vaardigheden duurzaam werden geïntegreerd.

Ook op zoek naar een passend leertraject voor jouw organisatie? Onze Academy biedt gestandaardiseerde en maatwerkprogramma's op diverse datagerelateerde thema's. Bekijk onze Academy-pagina of neem contact op met Douwe van der Zee voor meer informatie.

Meer weten over deze klantcase of onze SCRUM-based leren-aanpak?

- ✉ Douwe van der Zee
- ✉ Rik de Gier
- ✉ Academy

